

2017-04-20

Barn- och ungdomsnämnden

Dnr Bun 2017/167

Utredning om HBTQ-certifiering

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsförvaltningens förslag

- 1 Barn- och ungdomsnämnden godkänner rapporten.

Ärendet i korthet

Barn- och ungdomsförvaltningen har fått i uppdrag att redogöra för möjligheter och förutsättningar för att HBTQ-certifiera de nya förskolorna på Fyrspannsvägen och Parkvägen. En certifiering handlar om att personalen utbildas i normkritik i syfte att skapa en inkluderande miljö utifrån ett HBTQ-perspektiv.

Certifiering via RFSL kostar cirka 237 500 kr medan certifiering via ATM Skolutveckling kostar 45 000 kr. Därtill tillkommer exempelvis vikariekostnader. Utredningen har visat på att förskolechefen på respektive förskola bör fatta beslut om en HBTQ-certifiering bör genomföras, i synnerhet om förskolornas interna budgetram ska finansiera certifieringen.

Handlingar

- 1 Barn- och ungdomsförvaltningens tjänsteskrivelse, 2017-04-20
- 2 Utredning om HBTQ-certifiering, 2017- 04-21

Bakgrund

I september 2016 beslutade barn- och ungdomsnämnden att de nya förskolorna på Fyrspannsvägen i Jakobsberg respektive Parkvägen i Barkarbystaden ska drivas i kommunal regi. I samband med beslutet gavs även barn- och ungdomsförvaltningen i uppdrag att se över möjligheter och förutsättningar för att HBTQ-certifiera de nya förskolorna.¹

¹ Se Dnr Bun 2016/235

Om HBTQ-certifiering

RFSL (Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter) är den ledande aktören som genomför HBTQ-certifiering. Det finns även mindre aktörer som kan anlitas till exempel ATM Skolutveckling. I bägge fallen handlar certifieringen om att personalen utbildas i normkritik i syfte att skapa en inkluderande miljö och ett välkomnande bemötande utifrån ett HBTQ-perspektiv. Syftet med HBTQ-certifiering beskrivs av RFSL vara att verksamheter på ett strukturerat och målmedvetet sätt kan skapa en miljö där alla känner sig inkluderade. Genom ett normkritiskt förhållningssätt skapas verktyg för att kunna arbeta systematiskt med likabehandling, bemötande och mänskliga rättigheter.

Analys

Förutsättningar som bör nämnas är, vid sidan av kostnaderna, det faktum att en förskolechef enligt skollagen har rätt att besluta om sin enhets inre organisation.² Dessutom anges i skollagen att det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en förskolechef. Dessa ska särskilt verka för att verksamheten utvecklas.³

I det ansvar som förskolechefen har att fungera som ledare och samordnare av det pedagogiska arbetet ingår alltså att dessa personer också fattar de beslut ett sådant ansvar kräver. Därmed medför bestämmelserna som refereras till ovan att de aktuella förskolornas blivande förskolechefer måste fatta de beslut som krävs för att möjliggöra HBTQ-certifieringen. Förslaget rör sig om två nya förskolor där förskolechefer ska rekryteras, vilket pekar på att en eventuell önskan om att HBTQ-certifiera förskolorna bör betonas under rekryteringsprocessen.

Överväganden

Uppdraget som det har utformats har handlat om att HBTQ-certifiera de nya förskolorna på Fyrspannsvägen och Parkvägen. Det är möjligt att det finns andra förskolor som utifrån det systematiska kvalitetsarbetet ser ett behov av att genomgå en certifiering. Ytterligare ett tänkbart alternativ är att HBTQ-certifiera Järfälla barn- och elevhälsa (JBE). JBE är organiserade centralt och JBE skulle kunna bistå med spetskompetens inom HBTQ-frågor och kunna sprida denna kunskap till övriga för- och grundskolor som en del i det lokala likabehandlingsarbetet.

Barnkonsekvensanalys

Syftet med HBTQ-certifiering är att verksamheter på ett strukturerat och målmedvetet sätt kan skapa en miljö där alla känner sig inkluderade. Att möjliggöra för detta bör anses gynna såväl personal som barn och föräldrar i verksamheten.

I synnerhet om verksamheten har identifierat ett behov av att arbeta mer målinriktat gällande likabehandlingsarbetet bör en HBTQ-certifiering anses vara relevant. Dock handlar det systematiska kvalitetsarbetet ofta om att prioritera bland olika behov av

² Skollagen 2 kap. 10 §, första stycket

³ Skollagen 2 kap. 9 §, första stycket

kompetenshöjande insatser. Om det finns andra områden som bedöms vara mer angelägna att fokusera på utifrån verksamhetens behov än en HBTQ-certifiering, bör förskolan prioritera dessa områden. Att satsa på fel områden i utvecklingsarbetet kan leda till brister i verksamheten, vilket ytterst kan drabba barnen.

Ekonomiska konsekvenser

Certifiering via RFSL kostar cirka 237 500 kr medan certifiering via ATM Skolutveckling kostar 45 000 kr. Prisuppgifterna gäller HBTQ-certifiering för båda förskolorna. Därtill tillkommer till exempel vikariekostnader på cirka 42 000 kr och kostnader kopplade till omcertifiering.

Frågan om finansiering är överhängande. Såvida certifieringen ska ske inom förskolornas interna budget kan kostnaderna anses vara betydande, speciellt i relation till förskolornas ekonomiska förutsättningar vid nystart. Om barn- och ungdomsnämnden finansierar certifieringen genom tillskjutande resurser aktualiseras kravet om konkurrensneutralitet och bidrag på lika villkor till kommunala respektive fristående aktörer. Kostnaderna blir då troligtvis högre då fristående verksamheter ska kompenseras.

Slutsatser

Förvaltningens samlade bedömning är att en HBTQ-certifiering genom RFSL är en kostsam investering, men att resultaten skulle kunna bidra till en kvalitativ verksamhet i synnerhet vad det gäller bemötande och likabehandlingsarbete. Det kan också bidra till en ökad mångfald i det fria valet av förskola. Det är dock möjligt att samma resultat kan uppnås genom certifiering via ATM Skolutveckling, men till en avsevärd lägre kostnad. Den viktigaste förutsättningen är dock att berörda förskolechefer är välvilligt inställda till förslaget.

Minna Avrin
Barn- och ungdomsdirektör

Christina Dahlin Wibom
Verksamhetschef för Utveckling och stöd

Sandra Backlund
Utredare

Expedieras
Akten